

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΟΙΜΩΞΕΩΝ**

**HELLENIC SOCIETY
FOR INFECTIOUS DISEASES**

Αθήνα 3 Ιουνίου 2024

**Ερωτήσεις και απαντήσεις για τη γρίπη των πτηνών από την Ελληνική
Εταιρία Λοιμώξεων**

- **Τι είναι η γρίπη των πτηνών (Avian flu);**
→ Η γρίπη των πτηνών οφείλεται στο H5N1 στέλεχος του ιού της γρίπης, που προσβάλλει κυρίως τα πτηνά. Τα άγρια πτηνά, ιδιαίτερα τα υδρόβια, που συνήθως είναι ασυμπτωματικά, αποτελούν δεξαμενή για όλους τους τύπους ιών της γρίπης των πτηνών, συνεπώς διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην εξέλιξη, διατήρηση και εξάπλωσή τους. Οι ιός της γρίπης των πτηνών μπορεί να μεταλλαχθεί σε υψηλής παθογονικότητας ιό, που είναι εξαιρετικά μεταδοτικός και μπορεί να προκαλέσει υψηλή θνητότητα σε άγρια πτηνά. Η προσβολή των οικόσιτων πουλερικών (π.χ. κοτόπουλα) και γίνεται συνήθως με άμεση επαφή με άγρια πουλιά και έμμεσα μέσω μολυσμένων υλικών.
- **Γιατί ανησυχούμε για τη γρίπη των πτηνών;**
→ Ανησυχούμε λόγω των οικονομικών συνεπειών στην βιομηχανία τροφίμων, διότι μετά από διαπιστωμένα κρούσματα γίνεται θανάτωση και αποτέφρωση μεγάλων αριθμών πουλερικών. Κυρίως όμως ανησυχούμε λόγω της ικανότητας του ιού να μεταλλάσσεται, οπότε εμφανίζονται νέα στελέχη, μερικά από τα οποία αποκτούν την ικανότητα να προσβάλλουν τα θηλαστικά, μεταξύ των οποίων και τον άνθρωπο. Η μεγάλη ανησυχία είναι ότι ο ιός θα μεταλλαχθεί ακόμα περισσότερο, θα αποκτήσει την ικανότητα να μεταδίδεται πολύ εύκολα μεταξύ των ανθρώπων και επομένως αποτελεί μια δυνητική απειλή να προκαλέσει την επόμενη πανδημία.
- **Έχουν καταγραφεί περιστατικά μόλυνσης ανθρώπων με την γρίπη των πτηνών μετά από επαφή με ζώα;**
→ Αν και η γρίπη των πτηνών προσβάλλει συνήθως πτηνά, θηλαστικά όπως χοίροι, φώκιες, αγριόχοιροι, και αλεπούδες έχουν σποραδικά βρεθεί μολυσμένα με τους ιούς αυτούς. Τον Μάιο 2024, καταγράφηκαν στις ΗΠΑ 58 κρούσματα γρίπης των πτηνών σε αγελάδες και από αυτά μολύνθηκαν 2 εργαζόμενοι σε φάρμες ζώων. Η διασπορά του ιού από άγρια πτηνά στις αγελάδες υπολογίζεται ότι έγινε προ έτους. Επιπλέον, μη-λοιμώδη υπολείμματα του ιού H5N1 βρέθηκαν

σε δειγματοληψία αγελαδινού γάλακτος που πωλείται στο εμπόριο. Τα δεδομένα αυτά σημαίνουν ότι ο ιός προσαρμόστηκε στα θηλαστικά και απέκτησε την ικανότητα να μεταδίδεται εύκολα μεταξύ των αγελάδων. Ο κίνδυνος για το μέλλον είναι να εξελιχθεί ακόμα περισσότερο, έτσι ώστε να μεταδίδεται εύκολα μεταξύ των ανθρώπων. Προς το παρόν, στην επιδημική έξαρση των ΗΠΑ, δεν σημειώθηκαν θάνατοι ούτε συρροές κρουσμάτων, γεγονός που σημαίνει ότι ο ιός δεν έχει ακόμα μεταλλαχθεί αρκετά για να προκαλέσει επιδημία στους ανθρώπους.

- **Πού εντοπίζεται (συνήθως) η γρίπη των πτηνών;**

→ Η γρίπη των πτηνών εμφανίζεται παγκοσμίως, με διαφορετικά στελέχη πιο διαδεδομένα σε ορισμένες περιοχές του κόσμου. Μερικοί από τους ιούς της γρίπης των πτηνών κυκλοφορούν στα πουλερικά στην Ασία, ενώ άλλοι έχουν εξαπλωθεί παγκοσμίως μέσω μεταναστεύσεων άγριων πτηνών.

- **Πώς εισάγεται και εξαπλώνεται η γρίπη των πτηνών στα πουλερικά στην Ευρωπαϊκή Ένωση;**

→ Εισάγεται κυρίως μέσω αποδημητικών άγριων πτηνών, όπως οι αγριόχηνες. Η μόλυνση των άγριων πτηνών είναι εποχιακή, με το ζενίθ να αφορά νεαρά πτηνά το φθινόπωρο. Τα άγρια πτηνά μεταφέρουν τους ιούς κατά μήκος των διαδρόμων μετανάστευσης και τους αποβάλλουν μολύνοντας το περιβάλλον. Το χειμώνα, με τις μετακινήσεις των άγριων πτηνών να αυξάνονται και τις θερμοκρασίες να διευκολύνουν την επιβίωση των ιών αυτών, η έκθεση στα πουλερικά αυξάνεται. Επιπλέον, η έμμεση επαφή με μολυσμένο αγροτικό εξοπλισμό μπορεί επίσης να συμβάλει στη μόλυνση των πουλερικών. Για τους λόγους αυτούς τα πτηνοτροφεία πρέπει να είναι στεγασμένα και να αποτρέπεται η ανάμιξη κοτόπουλων με άγριες αποδημητικές πάπιες και χήνες.

- **Ο ιός της γρίπης των πτηνών αποτελεί κίνδυνο για τους ανθρώπους;**

→ Τα περισσότερα στελέχη του ιού της γρίπης των πτηνών είναι σχετικά ακίνδυνα για τους φυσικούς ξενιστές άγριων πτηνών και δεν μολύνουν τον άνθρωπο. Αν και οι περισσότεροι από τους ιούς της γρίπης των πτηνών μολύνουν πρωταρχικά μόνο πτηνά, ορισμένες παραλλαγές μπορεί να αναπτύξουν μεταλλάξεις που αυξάνουν τη δυνατότητά τους να μολύνουν και άλλα είδη όπως οι άνθρωποι. Τα άτομα που βρίσκονται σε στενή επαφή με μολυσμένα ζώα κινδυνεύουν να μολυνθούν από ιούς της γρίπης των πτηνών.

- **Μπορώ να κολλήσω τη γρίπη των πτηνών από το χειρισμό άρρωστων ή νεκρών πτηνών;**

→ Ο κίνδυνος μετάδοσης του ιού της γρίπης των πτηνών από τα άγρια πτηνά στο ευρύ κοινό είναι χαμηλός. Οι περισσότερες περιπτώσεις μόλυνσης του ανθρώπου με ιούς της γρίπης των πτηνών αφορούσαν πολύ στενή άμεση επαφή με άρρωστα πουλερικά. Προκειμένου να ελαχιστοποιηθεί ο κίνδυνος μόλυνσης από τον ιό της γρίπης των πτηνών από άγρια πτηνά, οι άνθρωποι θα πρέπει να αποφεύγουν να αγγίζουν άρρωστα ή νεκρά άγρια πτηνά με γυμνά χέρια.

- **Υπάρχει θεραπεία για τον άνθρωπο σε περίπτωση λοίμωξης από τον ιό της γρίπης των πτηνών;**
→ Τα άτομα με υποψία ή επιβεβαιωμένη τέτοια λοίμωξη συνιστάται να αντιμετωπίζονται το συντομότερο δυνατό με εγκεκριμένα αντιικά φάρμακα για τη θεραπεία της εποχικής γρίπης και τη συνήθη υποστηρικτική φροντίδα.
- **Είναι ασφαλής η βρώση προϊόντων πουλερικών εάν έχει ανιχνευθεί γρίπη των πτηνών στην περιοχή;**
→ Ναι, τα πουλερικά και τα προϊόντα πουλερικών που διατίθενται στην αγορά στην Ευρωπαϊκή Ένωση μπορούν να παρασκευάζονται και να καταναλώνονται ως συνήθως, ακολουθώντας σωστές πρακτικές υγιεινής και σωστό μαγείρεμα.

Σχετικά με το κείμενο.

Το κείμενο συντάχθηκε από το μέλος της ΕΕΛ κ. Π. Ιωάννου, και επιμελήθηκε από τους κκ Διαμαντή Κοφτερίδη και Νικόλαο Σύψα. Το κείμενο συζητήθηκε, εμπλουτίστηκε και εγκρίθηκε στην τελική του μορφή από το ΔΣ της ΕΕΛ. Το κείμενο εκφράζει τις επιστημονικές απόψεις της ΕΕΛ και δεν υποκαθιστά σε καμία περίπτωση την Ιατρική Συμβουλή που παρέχεται από τον θεράποντα Ιατρό. Το κείμενο συνοψίζει την υπάρχουσα γνώση την ημέρα της δημοσίευσης και μπορεί να επικαιροποιηθεί εάν προκύψουν νέα επιστημονικά δεδομένα. Η αναπαραγωγή του κειμένου είναι ελεύθερη υπό τον όρο ότι αναφέρεται η πηγή.